

Monumentnummer*: 524943

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82768/35

Woonplaats* Alkmaar
Gemeente* Alkmaar
Provincie* Noord-Holland

Locatiennaam Alkmaar
Locatieomschrijving Westerhoutkwartier

Kadastrale gemeente* Alkmaar
Sectie* E
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 4421

*Omschrijving***

Inleiding

HERENHUIS in de stijl van het rationalisme met op oriëntaalse voorbeelden geïnspireerde ornamenten uit 1904-05, gebouwd voor het echtpaar Moltzer-Boeke naar ontwerp van K.P.C. de Bazel. Voor het beeldhouwwerk aan de voorgevel werd C.A. Oosshot (zwager van De Bazel) aangetrokken, de uitvoering was in handen van de Alkmaarse aannemer Ringers.

Het pand is onderdeel van de gesloten gevelwand langs de Wilhelminalaan tot aan het pand Wilhelminaan 2 van Jan Wils.

De bestrating van het overdekte plaatsje aan de achterzijde en van de achtertuin zijn onlangs (1999) uitgevoerd naar gevonden ontwerpen van De Bazel.

Omschrijving

Woonhuis van twee bouwlagen op een onregelmatige plattegrond onder een samengesteld schilddak met aankappingen die zijn gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. Aan alle zijden van het huis zijn in het schilddak verschillende getoogde dakkapellen aangebracht, die aan de achterkant met drielichtvenster. De plattegrond heeft een geknikte rechthoekige hoofdvorm waardoor de noord- en zuidgevel gedeeltelijk schuin zijn geplaatst. De noordgevel is in het interieur weggewerkt achter een rechte binnenwand met

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ingebouwde kasten. De voor- en achtergevel zijn opgetrokken in bruine baksteen, de voorgevel is gedecoreerd met natuurstenen elementen voorzien van reliëfdecoraties in oriëntaalse trant. De vensters, deels met schuifraam, zijn overwegend uitgevoerd met een twaalf- of vijftienruits roedenverdeling in de bovenlichten. De voorgevel wordt horizontaal geleed door de brede natuurstenen sierbanden in het trasraam en de natuurstenen waterlijsten van de vensters. Onder de overstekende gootlijst op klossen een fries met siermetselwerk. De asymmetrische voorgevel kent een driedeling: rechts een uitgebouwde erkerpartij met afgesneden hoeken over twee bouwlagen, links een geveldeel met de entreepartij en in het midden een vensteras met op de verdieping een klein balkon. De erkerpartij wordt gedekt door een vijfzijdig dak met in het middelste dakschild een kleine getoogde dakkapel. In de middelste vensteras van de erker gekoppelde vensters met kruiskozijn en twaalfruits bovenlichten, en in de schuine zijden vensters met vijftienruits bovenlichten. De hoeken van de erker worden op de verdieping geaccentueerd door pilasters met in natuursteen uitgevoerde kapitelen en basementen. De entreepartij bestaat uit een getoogde zware geverniste deur met smalle zijlichten en een 24-ruits bovenlicht met smalle zijlichten in een rijk gedecoreerde natuurstenen omlijsting met segmentboog. De smalle zijlichten met glas-in-loodramen en sierlijke diefijzers worden geflankeerd door natuurstenen pilasters met fantasiebasementen en -kapitelen. Verder zijn boven de vensters en de deur decoraties in Oriëntaalse trant aangebracht. Boven de deur een gekoppeld venster met twee schuiframen met twaalfruits bovenlichten, en in het dakschild van de dwarskap een kleine getoogde dakkapel. In de middelste vensteras op de begane grond een venster met kruiskozijn en kleine roedenverdeling en op de verdieping een openslaande dubbele deur naar het balkon met roedenverdeling en bovenlichten met roedenverdeling. Tevens een deur met roedenverdeling naar het balkon vanuit de linker voorkamer. De borstwering van het balkon is uitgevoerd in zandsteen met drie ronde gaten waarin decoratieve ijzeren rozetten zijn aangebracht.

De achtergevel wordt afgesloten door een gootlijst op klampen. Links een serre-uitbouw met openslaande dubbele glasdeur met zij- en bovenlichten naar een houten balkon. Aan de zijkant een dubbel openslaand raam met negenruits bovenlichten. Boven de serre een balkon met ijzeren hek en twee openslaande dubbele glasdeuren met vierruits bovenlichten. In het midden een tweeruits keldervenster, drie gekoppelde zesruits stolpramen, en op de verdieping een dubbel openslaand venster met kruiskozijn en vierruits bovenlicht. Rechts een deur (met bovenlicht) naar een overdekt plaatsje dat uitkomt op de tuin, waarboven op de verdieping eveneens een dubbel openslaand venster met vierruits bovenlicht.

INTERIEUR. Het oorspronkelijke interieur uit de bouwtijd is zowel in plattegrondindeling als detaillering grotendeels in oorspronkelijke staat bewaard gebleven. Op de begane grond in vestibule, hal en gang zwart-witte tegelvloeren (deels marmer) in verschillende patronen en in de gang tegellambriserings (witte tegels met hoekornamenten in de vorm van een blauwe lelie). De kamers-en-suite bevatten 19de-eeuwse haardpartijen met schoorsteenmantels en betimmeringen. De stucplafonds zijn rijk gedecoreerd met karakteristieke "De Bazel-motieven" waarin geometrische patronen en florale motieven zijn gecombineerd. In de vertrekken op de verdieping en zolder is ook een deel van de oorspronkelijke stucplafonds, lambriserings, ingebouwde kasten en paneeldeuren bewaard gebleven. Verder onder meer marmeren schoorsteenmantels in de twee voorkamers, in de vestibule twee ronde glas-in-loodramen naar ontwerp van De Bazel, en deuren die vrijwel allemaal verschillend zijn en deels voorzien van ruitjes.

Waardering

Het herenhuis uit 1904-05 is van algemeen belang vanwege de architectuur- en cultuurhistorische waarde als representatief en zowel in- als uitwendig grotendeels gaaf voorbeeld uit het vroege oeuvre van De Bazel, dat wordt gekenmerkt door een rationalistische hoofdvorm met op oriëntaalse ornamenten geïnspireerde detaillering. Het woonhuis is beeldbepalend gesitueerd vlak naast het woonhuis Wilhelminalaan 2 van Jan Wils.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis